

वा० रा०

॥५४॥

उपायतः उपायेष्वित्यर्थः ॥ तत्रैव हेतुगर्भं विशेषणं महामायेत्यादि ॥ १६ ॥ मम साहाय्ये यत्कर्म त्वया कार्यं तत्कर्म शृण्वित्यन्वयः ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ अपाये अपगमे ॥ २० ॥ ततः सुखं ह्येशरहितं यथाभवति तथा विस्वब्धं यथाभवति तथाच प्रहरिष्यामि ॥ २१ ॥ रामकथां रामप्रसंगं श्रुत्वा मारीचस्तोवभूव तेनत्रासेनच तस्य सुखं शुष्कमभवत् ॥ २२ ॥ चितावशादनिमिषैरिव नेत्रैरुपलक्षितइतिशेषः ॥ मृतभूतोमृतप्रायः ॥ २३ ॥ आत्मनोहितमित्यार्षी षष्ठी ॥ २४ ॥ इतिरामाभि० आ०

वीर्येयुद्धेचदर्पेचनद्यस्ति सदृशस्तव ॥ उपायतोमहांशूरोमहामायाविशारदः ॥ १६ ॥ एतदर्थमहंप्राप्तस्त्वत्समीपं निशाचर ॥ शृणुत त्कर्मसाहाय्येयत्कार्यवचनान्मम ॥ १७ ॥ सौवर्णस्त्वंमृगोभूत्वाचित्रोरजतविंदुभिः ॥ आश्रमेतस्यरामस्यसीतायाःप्रमुखेचर ॥ १८ ॥ त्वांतुनिःसंशयंसीतादृष्ट्वातुमृगरूपिणं ॥ गृह्यतामितिभर्तारंलक्ष्मणंचाभिधास्यति ॥ १९ ॥ ततस्तयोरपायेतुशून्येसीतांयथा सुखं ॥ निराबाधोहरिष्यामिरादुश्चंद्रप्रभामिव ॥ २० ॥ ततःपश्चात्सुखंरामेभार्याहरणकर्षिते ॥ विस्वब्धंप्रहरिष्यामिरुतार्थेनांतरात्म ना ॥ २१ ॥ तस्यरामकथांश्रुत्वामारीचस्यमहात्मनः ॥ शुष्कंसमभवद्वक्त्रंपरित्रस्तोवभूवच ॥ २२ ॥ ओष्ठौपरिलिहंछुष्कौनेत्रैरनि मिषैरिव ॥ मृतभूतइवार्तस्तुरावणंसमुदैक्षत ॥ २३ ॥ सरावणंत्रस्तविषण्णचेतामहावनेरामपराक्रमज्ञः ॥ कृतांजलिस्तत्त्वमुवाचवा क्यंहितंचतस्मैहितमात्मनश्च ॥ २४ ॥ इत्यार्षे श्रीम० वा० आर० षट्त्रिंशःसर्गः ॥ ३६ ॥ तच्छ्रुत्वारक्षसेंद्रस्यवाक्यंवाक्यविशारदः ॥ प्रत्युवाचमहातेजामारीचोराक्षसेश्वरं ॥ १ ॥ सुलभाःपुरुषाराजन्सततंप्रियवादिनः ॥ अप्रियस्यचपथ्यस्यवक्ताभोक्ताचदुर्लभः ॥ २ ॥

षट्त्रिंशः सर्गः ॥ ३६ ॥ तदिति ॥ १ ॥ प्रियवादिनःस्वामिहिताहितविचारमुपेक्ष्य राज्ञा आपातप्रियतया संतोषाय तत्कालमधुरवाक्यवक्ताः पुरुषाः सुलभाः अपितु अप्रियस्यापि तत्कालमप्रियतया प्रतीयमानस्यापि कालांतरे पथ्यस्य वचसोवक्ता भृत्यस्तस्यच भोक्ताःहितवत्प्रतिभासमानमपि इदं पथ्यमेवेति गृहीता राजा विवेकी दुर्लभः ॥ अतोमयोच्यमानं आपाततोऽप्रियमिव भासमानमपि उदकैरपरमहितं शृण्वितिशेषः ॥ २ ॥

आ० कां०

॥५४॥